

 EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.
VITEBERG.
VII-
SIGNAT. 1810 CCXIII

**PRORECTOR
ACADEMIAE VITEMBERGENSIS
GOTTLIEB
VVERNSDORFIUS
S· THEOL DOCT ET PROF PVBL
ALVMNORVM SAXON EPHORVS
CIVIBVS ACADEMICIS
S P D**

111522

IN uitio, et abiecti est animi consilium latitandi, quod languore
socordiaque alitur et sustentatur: illius autem ne sapientes quidem aut
suppiduit unquam, aut suppidere potest, quod moderatione animi,
et ambitionis reprimenda studio, continetur. Vetus est uerbum,
idemque Sapientum uisu, in pluribus plurium familiarium scholis, percele-
bratum, Graecis tamen forte melius, quam Latinis, enunciandum: **late**
uiuendo, uel, ut exprefterit fere os Venitium, **falle uiuus**. Quae
quidem uox a quo tandem primo misla sit, et profecta ad alios, non con-
stat fatis: uix tamen alibi, quam in Pythagorae penetralibus, et mysteriis,
uel prius, uel crebrius, iactata commendantamque uisit illam, quoad
nos existimare possumus, sane compemperimus. Philosopho, et Seni, Samio,
qui, pro captu religionis suae, ad imitationem diuinae similitudinis exci-
tare statuerat homines, primus ad aitionem diuinae similitudinis e-
rat, se ipsum nosse: alter, purgare se, ac liberare, a fordi-
bus corporis: tertius, animum sui narum, atque, exēmita
corporis fece ac labe, repurgatum, sic in se uerti, ut re-
rum, quae extra sunt posita, uelut alienarum, oblitus, sele remoueat ab
aliis, et immeritus delitescat in semetipso, confutoque ab aliis ignoretur,
quo adeo illo, qui magnifice ostentabatur, ascensu emicare, siue,
ut alii loquuntur, eo, unde descenderat, reportari possit. Py-
thagorae instituto, ut permulsi alii, usi sunt Platonicī, in quibus Proclus,
in se reuolutus et abditus, tantum latuisse fertur, quantum ne Pythagorei
quidem, qui alioquin hanc magistri sui legem magna religione animi ser-
uabant. Apollonius quoque Tyanus, qui Pythagoram acuimulabatur,
crebro dicere solitus memoratur: **late**, cum **uiuus**, fin minus id
potes, **late**, cum **sis** et **uita discessurus**. Nec uero doctri-
nam hanc spreuit Epicurus, cum sibi uiuere infueret, nec Zeno, qui mul-
ta est a Pythagora mutuatus, neque omnis Porticus, cum in se feret ipsos
cedere et descendere, in orioque abscondi, uellent. At enim Plutarchus,
ubi ex instituto huius dicti uim rationemque explorat, multa pro inge-
nii ubertate, lectionisque copia, in contrariam partem disserit, et liberius
pronunciat, hanc esse uocem cum auctore suo, quicunque tandem fuerit,
explodendam. Hic uisus est nonnullis cum aliis, tum aequalem maxime
suum, Apollonium infestari, nec probauit sententiam rationesque suas Petro
Alcyonio, qui altero, et eleganti, libro de Exilio, Sapientis huius, mag-
nisi a Traiano honoribus ornati, ambitionem notat, et pluribus argumentis
contendit, illius inuentorem sciti, quisquis fuerit, non uitam otio difflu-
entem et languentem, sed ab honorum contentione alienam, commen-
dasse. Ne multi sumus in re, ab Alcyonio multo labore apparatusque in-
uestigata, pleniū, coequo apertius et exploratus, loquuntur, qui aliquam
bene uiuendi rationem confitunt, non in qualibet, sed in **bene la-**
tendi ratione. Quam enim humanitatis sensum amisisse videatur, qui sic
abstrudi velit, ut, contenta omni societate hominum, nolit meminisse, non
uni sibi, sed aliis etiam, quos excitare et uiuare debeat, se natum esse: quam
euam

etiam hoc tale in tenebris iacendi consilium repugnauerit auctoritati diuinae, qua lumen agendi non occultare et extinguere, sed expromere et praeferre, iubemur: tam modestia et animi continentia, ad quam nos genuit natura, dignum videtur, ut honores, quibus eminere queamus, non tam rapiamus, quam expectemus, et delatis fungi studeamus illis quidem, sed negatis facile careamus, contenti voluntate bene merendi, et forte nostra, et animi tranquillitate, quam cupiditas amplioris loci conturbare non possit. Hac aquiculae animi fuit GODOFREDVS NICOLAI, qui nunquam ita latuit quidem, ut eius in foro desideraretur opera: in appetenda tamen dignitate maiori eundem uisus est habere modum, quem prudens ille Socratis auditor. Antisthenes enim rogatus, quo pacto sit ad rem publicam accedendum? quemadmodum, inquit, ad ignem: neque valde prope, ne urare: neque procul, ne algas. Evidem mirari soleo humani levitatem ingenii, cui saepius, in acutimandis honoribus, secum ipsi non conueniat, cum ante oculos mihi pono Demosthenem, qui, omnium Graecorum ambitionissimus, faciebat aliter, ac sentiebat, et solebat dicere: cum duas apertae sint uiae, una ad inferos, altera ad lugescum et tribunal, homini sanas mentis eligendam esse, quae ad inferos duceret, si optio daretur. Neuto abit Godofredus, sed tutius in medio conficit, et dignitati famaque sic seruit, ut impotentis animi libidinem refrinaret, et mediocritatem, optimam agendi ducem sequeretur, paratus aliquin ad nauandom reipublicae operam, et comparatus huc praesidiis instrutus. Prognatum enim Vitembergæ A-R-G- ∞ , ioc, lxii Pater, GODOFREDVS NICOLAI, Praetor huius opidi quondam grauissimus, et Mater, MARIA ELISABETHA, ortu SCHÖERCKELIA, matrona, quoad uixit, integerrimae uitutis, cum omni caritate complexa fuit, tum bonis moribus literisque instituendum tradiderunt uiris spectati in hoc genere exempli, Peiskeris, Vinteris, et aliis, a quibus cultum non exiguum cepit alumnus. A. praecedentis Seculi LXXXVII Halas Saxonum, ubi necessitudines habebat clarissimas, missus, Praetorios, Rothiosque adiit, et tam facilis aque ingenuos adiutores industriae nactus est, ut, auctis iam doctrinae incrementis, ad maiores conatus aspiraret. In urbem natalem ut revertitur, contulit fe ad iuris prudentiam, non praecepiti, ut vulgi mos est, gradu, sed literis iam non leviter tinctus, et praecepsis disciplinae ciuilis praeparatus, eaque in re Gleichiana, et Vinkelmanniana, institutione feliciter uulsi. His uero cum ea res gerenda foret, ad quam dux et anchora opus esset, primum, cui morem gereret, sibi de legit D. Io. Calparem Brenndelium, priuatum iuris interpretem felicis auditorum profectu industriae, et huius, disputationis id temporis solerissimi, praesidio selecta iuris argumenta, pro concione eruditorum, femei aquae iterum non sine publicae laudis praemio defendit. Ut tamen in omni diuini humanoque iuris scientia, quantum posset, elaboraret, singulari obseruantis coluit Doctores Publicos, et legum Antecessores, summis meritorum ornamentis cumularissimos, Stryckios, Straußios, Heberos, Bergeros, Hornios, Sueuos, quorum commendationibus interfuit, quos reuerteri non destitit, et a quorum ore nunquam, nisi instructior, recessit. Cum pugnam, qua committun-

mittuntur ingenia, non subterfugere, et saepe multumque rationibus ob-
fecitis aliorum sententias oppugnare: tum, facta denuo sui copia, de pal-
ma decerata, et, praeter ceteros, Iuris consultissimos Viros, et in summo
Prouocationum Senatu Consiliarios, Straussum Horniumque, separatis qui-
dem temporibus, habuit et exercitationis arbitros, et peritos, sincerosque
laudis existimatores. Datis tot, quae adhuc extant, legitimae peritiae do-
cumentis, Patrum, in primisque Iuridici Ordinis, benevoleniam usque
eo fibi conciliauerat, ut non difficulter laureas, quae praemium est iuriis
intelligentiae, fructum caperet, praefertim cum ea dignum se praestaret
in solemni eruditioque certamine, quod, duce et disceptatore Amplissi-
mo D. Sueuo, iniit, et ex quo uictor excessit. Auctus dignitate nomi-
niis, honoreis, uirtute partos, uirtute tueri parauit, forumque ingrelus, cau-
fas fulcepit, et magna fide curaque egit, promtam facilitatem in explicandis
causae momentis aperuit, non rixas, que facultates exhaustiunt, sed pacis et
concordiae suast studium, et contentionum, quae, praeter inopiam et dolorem
sero sapienti, parum relinquent, infelices exitus praefertibus exemplis demon-
strauit. Erat enim, quod integratius testimonium dant clientes, ea facnitate ani-
mi, ut rempublicam non quaestui haberet, sed, quoad posset, in commune confu-
leret, neque opulentis se uenditaret, sed inopes subleuaret, et caueret magnopere,
ne iuriis magis, quam iustitia, confutatus uideretur. Ita nero multis, quibus nec con-
silio, neque opera defuerat unquam, carus, neque obficii in re foreni nominis
erat, et habebat, quae patenter alibi, conditions augendae fortuna, nisi pa-
tria, cui se deuenerat, operam suam profiteri, et honores non pressare, sed animo
bene compofito, et more maiorum, expectare malueret. Nec nero spem fe-
lisset euentus, nisi DEO, qui honores confituit et distribuit, uisum efficer illi meliores
maiores, et stabiliores, in illustriofede et gradu uerissime dignitat, decernere,
et, qua est gratia, elargiri. Laboranti aqua intercute omni quidem uel consilio, uel
auxilio affuerunt, primum D. Brendelius, huius quoque Artis facultate, et usu, Ex-
ercitatis simus, tum, qui uocatus est in partem subditi, D. Bergerus, Architec-
Regius: sed, medicinae uim infringebat uis mali, multe prius, quam ab eo fibi
metuere cooperat agrotus, corroborari, et reliquum erat, ut morbus tam gravis
ipsa morte finiretur. Decessit X XL. Maias, hora matutina IX, natus annos sex
et trinqua, mensis aliquot, sed ita decessit, ut ante, quam foret et uita demgrandum,
ad magnum illud, in quo reditus non patet, iter omni cogitatione se compararet,
et coelesti Viatico, quod a Sacerdote, muneriis sui obseruantissimo, L. Io.
Hieronymo de VVedig magna ueneratione accepérat, infructus, et incommoda
morbis eadem, quia uixerat, animi moderatione sustineret, et mortem, qua aeterna
auspicamus fata, non tam secure contemneret, quam non uiceretur. Nos dole-
mus uicem moerentis Familiae, et optamus, ut aliis fortunae auctibus reficiatur
damnum, quod luctuosi paucorum causis annorum, et Matris, Patris, Filii denum,
mortes acerbissimae attulerunt. Vos, CIVES, recordatione sermonis nostri,
et tristi, quod spectatis, exemplo commoniti, Artem bene latitandi discite, et
quantum uos a turbis cupiditatum terrefrustrum noxiarumque remouetis, tantum
in Dei Seruatorisque Veffri ueneratione et uoluntate delitescite, memores illius,
quod praeclare est praeceptum, DOMINO ESSE ET VIVENDVM, ET MORI-
ENDVM. Funus effetur hodie, a meridi, Hora I. ex aedibus Nicolaianis in Tem-
plum Marianum, ubi statu, et frugi, Concione Funebre a Venerabili Parre ac Do-
ctore, CASPARE LOESCHERO, tum alio fermone, ultimi honoris cauila institu-
endo, cohonesetur. Perficie nobiscum iusta frequentes, quod officium communis
lex humanitatis exposcit, et meretur honor amplissimarum Necesitudinum,
quibus Nicolaiana Familia in muniberibus reipublicae uaris, atque in ipfis Prin-
cipiis Aulis, vel in uicinia, et alibi, uel in ipsa Saxonia, ornatur

Bang VI 1

= [Occasionalia Vol. 2.
Funeralia K.-R.]

X285598A

VON
M 18

**PRORECTOR
ACADEMIAE VITEMBERGENSIS**

**G O T T L I E B
V V E R N S D O R F I V S**

S THEOL DOCT ET PROF PVBL
ALVMNORVM SAXON EPHORVS

CIVIBVS ACADEMICIS
S P D

Inches	1	2	3	4	5	6	7	8
Centimeters	1	2	3	4	5	6	7	8

Farbkarte #13

B.I.G.

